

Dosarul nr. 3ra-65/22
2-19131749-01-3ra-25012022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău sediul Rîșcani (jud. A. Paniș)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Bostan, V. Negru, G. Dașchevici)

ÎNCHEIERE

13 aprilie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Nina Vascan
Nicolae Craiu

examinând admisibilitatea recursului depus de Ghenadie Peciul, reprezentat de avocatul Daniela Moraru

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată a lui Ghenadie Peciul, reprezentat de avocatul Daniela Moraru împotriva Primăriei municipiului Chișinău, Consiliului municipal Chișinău, Direcția generală locativ-comunală și amenajare cu privire la obligarea emiterii actului administrativ

împotriva deciziei din 21 septembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul depus de Ghenadie Peciul și menținută hotărârea din 25 februarie 2021 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani, prin care a fost respinsă acțiunea de contencios administrativ

constată:

La 12 august 2019, Ghenadie Peciul, reprezentat de avocatul Daniela Moraru a depus cerere de chemare în judecată împotriva Primăriei municipiului Chișinău, Consiliului municipal Chișinău, Direcția generală locativ-comunală și amenajare cu privire la obligarea emiterii actului administrativ.

În motivarea acțiunii a invocat că este participant la acțiunile militare din Transnistria din primăvara-vara anului 1992 în urma cărora a devenit XXXXX.

A relatat că în luna ianuarie 1996, Ministerul Afacerilor Interne a solicitat Primăriei municipiului Chișinău soluționarea chestiunii cu privire la asigurarea cu spațiul locativ a fostului colaborator de poliție Ghenadie Peciul, care este XXXXX.

În luna iulie 1996, Direcția evidență și repartizare a spațiului locativ a Primăriei municipiului Chișinău i-a comunicat că demersul cu privire la asigurarea cu spațiul locativ este în examinare și se vor prezenta propuneri de soluționare.

A menționat că prin certificatul eliberat de Pretura sectorului Centru mun. Chișinău, la 18 decembrie 2000, se confirmă că dânsul se află la evidență pentru îmbunătățirea condițiilor de trai din luna aprilie 1996.

La 20 aprilie 2010, a depus la Primăria municipiului Chișinău o cerere cu privire la asigurarea cu spațiul locativ.

Potrivit punctului 1.4 din dispoziția Primăriei municipiului Chișinău nr. 799-d din 8 august 2012 „Cu privire la repartizarea apartamentelor în blocul locativ nr. X din str. XXXXX municipiul XXXXX”, a fost repartizat lui, cu soția și fiul, fiind atestat cu nr. 5 în rândul XXXXX din cadrul Preturii sect. Centru, apartamentul nr. 4 cu 2 camere, suprafața de 32,65 m².

A evidențiat recurentul că la 5 iunie 2019, a fost evacuat din locuința din mun. XXXXX str. XXXXX, ap. X.

Tot atunci a aflat de la persoanele care s-au prezentat a fi executori judecătorești că execută o hotărâre de judecată prin care este dispusă evacuarea sa din imobilul sus indicat.

Astfel, a aflat despre hotărârea din 13 octombrie 2015 a Judecătoriei Centru mun. Chișinău, menținută prin decizia din 14 decembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău și devenită irevocabilă și executorie după emiterea încheierii din 16 mai 2018 a Curții Supreme de Justiție.

A precizat că prin hotărârea menționată a fost admisă integral cererea de chemare în judecată înaintată de Igor Gorban împotriva Consiliului municipal Chișinău și Primăriei municipiului Chișinău, Ghenadie Peciul, Angelei Peciul și Ruslan Peciul privind recunoașterea ilegală a acțiunilor Consiliului municipal Chișinău și Primăriei municipiului Chișinău, recunoașterea ilegală și anularea dispoziției nr. 799-d a Primăriei municipiului Chișinău din 8 august 2012 în partea repartizării spațiului locativ, apartamentul nr. X în blocul nr. X din str. XXXXX mun. XXXXX, familiei Peciul, cu anularea bonului de repartiție asupra apartamentului în cauză, obligarea Primăriei municipiului Chișinău să emită dispoziția de repartizare a apartamentului nr. X în blocul nr. X din str. XXXXX mun. XXXXX, familiei Gorban și să elibereze bon de repartiție, evacuarea lui Ghenadie Peciul, a Angelei Peciul și a lui Ruslan Peciul cu toți membrii familiei din apartamentul nr. X în blocul nr. X din str. XXXXX mun. XXXXX, fără acordarea spațiului locativ.

A fost recunoscută ilegalitatea acțiunilor Primăriei municipiului Chișinău și Consiliului municipiului Chișinău prin neincluderea lui Igor Gorban în dispoziția nr. 799-d din 8 august 2012 privind repartizarea apartamentelor sociale.

A fost recunoscută ilegală și anulată dispoziția nr. 799-d a Primăriei municipiului Chișinău din data de 8 august 2012 în partea repartizării spațiului locativ, apartamentul nr. X în blocul nr. X din str. XXXXX mun. XXXXX, familiei Peciul și bonul de repartiție asupra apartamentului în cauză.

A fost obligată Primăria municipiului Chișinău să acorde apartamentul nr. 4 în blocul locativ nr. X din str. XXXXX mun. XXXXX, lui Igor Gorban și familiei acestuia și să-i elibereze bon de repartiție.

Au fost evacuați Ghenadie Peciul, Angela Peciul, Ruslan Peciul cu toți membrii familiei din apartamentul nr. X din blocul nr. X din str. XXXXX mun. XXXXX, fără acordarea spațiului locativ.

Totodată, a afirmat că instanța a conchis că potrivit datelor din conținutul extrasului din Registrul bunurilor imobile actualizat la data de 2 noiembrie 2016 se atestă faptul că Angela Peciul și Ruslan Peciul dețin cu drept de proprietate apartamentul nr. X din str. XXXXX mun. XXXXX, temeiul înscrierii fiind contractul de vânzare-cumpărare, transmitere-primire a locuinței în proprietate privată nr. 5914 din 10 septembrie 2012, extras din Hotărârea Comisiei de Privatizare nr. 275 din 17 august 2012 fiind înregistrat la data de 11 septembrie 2012. Or, reieșind din prevederile art. 19 alin. (1) Codul familiei, bunurile dobândite de către soți în timpul căsătoriei sunt supuse regimului proprietății în devălmășie.

A indicat că art. 104 Codul cu privire la locuințe nr. 2718 din 3 iunie 1983, prevede expres în cazul când ordinul de repartiție a încăperii de locuit este declarat nevalabil în urma acțiunilor ilegale ale persoanelor, care au primit ordinul de repartiție, ele urmează să fie evacuate fără a li se acorda o altă încăpere de locuit. Dacă cetățenii, înscriși în ordinul de repartiție, au beneficiat mai înainte de încăperea de locuit în casa fondului obștesc și de stat de locuințe, trebuie să li se acorde încăperea de locuit, pe care au ocupat-o, ori o altă încăpere de locuit. Dacă ordinul de repartiție a încăperii de locuit este declarat nevalabil din alte motive, cetățenii, înscriși în ordinul de repartiție, trebuie să fie evacuați, urmând să li se acorde încăperea de locuit, ocupată mai înainte, sau o altă încăpere de locuit.

A subliniat reclamantul că căsătoria dintre el și Angela Peciul a fost desfăcută la 19 noiembrie 2012, iar imobilul privatizat de către fosta sa soție nu constituie proprietate comună în devălmășie, aceasta este proprietatea ei personală.

Astfel, a considerat că instanța incorect a constatat faptul că dânsul urmează a fi evacuat fără acordarea altei încăperi de locuit.

A explicat că nu a participat la privatizarea apartamentului nr. X din str. XXXXX mun. XXXXX, acest apartament este un bun exclusiv al Angelei Peciul și Ruslan Peciul care nu poate fi catalogat ca bun în devălmășie, deoarece contravine legislației în vigoare.

Prin urmare, a precizat reclamantul că nu deține cu drept de proprietate vreun bun imobil locativ din mun. XXXXX.

La fel, a menționat că este necesar de reținut și jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului în aplicarea și interpretarea art. 8 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, sub aspectul dreptului la domiciliu.

Așadar, în cauza *Cosic c. Croației* (hotărârea din 15 ianuarie 2009), Curtea a reținut că evacuarea reclamantei din apartament a constituit o ingerință în dreptul la respectarea domiciliului, chiar dacă hotărârea de evacuare nu a fost încă pusă în executare (*Stankovâ c. Slovaciei*, par. 7, hotărârea din 9 octombrie 2007).

Pierderea locuinței de către o persoană este o forma extremă a ingerinței în dreptul la respectarea domiciliului. Orice persoană ce riscă o restrângere atât de gravă trebuie în principiu să poată cere unui tribunal independent ca să stabilească proporționalitatea și rezonabilitatea măsurii prin prisma art. 8 din Convenție, chiar

dacă, potrivit dreptului intern, dreptul său de a ocupa un imobil s-a stins (McCann c. Regatului Unit, par. 50, 13 mai 2008).

Cu toate acestea, prin hotărârea din 13 octombrie 2015 a Judecătoriei Centru mun. Chișinău, au fost constatate acțiunile Consiliului municipal Chișinău și ale Primăriei municipiului Chișinău ca ilegale (la care dânsul nu are nicio vină), prin care a fost anulat ordinul de repartiție a lui, dânsul fiind XXXXX și evacuat cu toate bunurile sale din apartamentul nr. X din str. XXXXX mun. XXXXX, toate bunurile lui au fost distruse și este nevoit să suporte cheltuielile executorului judecătoresc, totodată XXXXX și are nevoie de îngrijire permanentă și de condiții sanitaro-igienice normale care presupun un loc permanent de țări de care a fost lipsit.

A mai notat că după evacuarea din imobilul său, rămânând pe drumuri, s-a adresat către Primăria municipiului Chișinău, Consiliul municipal Chișinău cu o cerere prealabilă prin care a solicitat în mod urgent acordarea unui apartament în municipiul Chișinău cu eliberarea unui ordin de repartiție, în limitele normelor prevăzute de lege, având în vedere că este atestat cu nr. 5 în rândul XXXXX din cadrul Preturii sect. Centru, conform Dispoziției nr. 101-d din 8 iunie 2010 sub nr. 2A.

Însă, autoritatea publică nu a reacționat la cererea prealabilă.

Și-a întemeiat pretențiile în temeiul dispozițiilor art. 56, 166, 167, 168 CPC, art. 20, 189, 207 alin. (1), 208, 224 alin. (1) lit. b) Cod administrativ.

A solicitat obligarea Consiliului municipal Chișinău să îl asigure în mod prioritar pe dânsul cu spațiu locativ conform normelor stabilite, având în vedere că este atestat cu nr. 2 în rândul XXXXX din cadrul Preturii sect. Centru, iar conform Dispoziției nr. 101-d din 8 iunie 2010 sub nr. 2A.

La 15 mai 2020, Ghenadie Peciul, reprezentat de avocatul Daniela Moraru a depus cerere de chemare în judecată privind completarea circumstanțelor cauzei, prin care a solicitat suplimentar și constatarea răspunsului Primăriei municipiului Chișinău nr. P-5774/3/29 din 15 august 2019 ca fiind neîntemeiat.

În susținerea acesteia a menționat că în timpul examinării cauzei a parvenit răspunsul Primăriei municipiului Chișinău, prin care a fost informat că autoritatea publică locală în prezent nu dispune de spațiu locativ aflat în proprietatea municipală.

A considerat că răspunsul prezentat de către Primăria municipal Chișinău este contrar legii, or administrația publică locală deține toate actele necesare prin care se confirmă faptul că dânsul este participant la luptele pentru integritatea Moldovei, totodată este XXXXX.

De asemenea din materialele dosarului rezultă că pe numele lui nu sunt înregistrate bunuri imobile cu drept de proprietate pe teritoriul Republicii Moldova, precum și faptul că nu a participat la procesul privatizării fondului de locuințe pe teritoriul mun. XXXXX.

Prin hotărârea din 25 februarie 2021 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani, a fost respinsă ca neîntemeiată acțiunea de contencios administrativ inițiată de Ghenadie Peciul împotriva Primăriei municipiului Chișinău, Consiliului municipal Chișinău, Direcția generală locativ-comunală și amenajare privind obligarea asigurării cu spațiu locativ în mod prioritar.

La 2 martie 2021, cu respectarea termenului prevăzut la art. 232 alin. (1) Cod administrativ, Ghenadie Peciul, reprezentat de avocatul Daniela Moraru a depus apel nemotivat împotriva hotărârii primei instanțe, iar la 14 iunie 2021, cu respectarea termenului prevăzut la art. 232 alin. (2) Cod administrativ, prin intermediul oficiului poștal, a fost prezentată motivarea apelului.

Prin decizia din 21 septembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul depus de Ghenadie Peciul și menținută hotărârea primei instanțe.

În consolidarea soluției adoptate, instanțele de judecată ierarhic inferioare au reținut că prin răspunsul nr. P-5774/3/19 din 15 august 2019, Primăria municipiului Chișinău nu a refuzat asigurarea lui Ghenadie Peciul cu spațiu locativ, ci doar l-a informat că în prezent nu dispune de spațiu locativ aflat în proprietatea municipală.

Totodată, prima instanță și instanța de apel au conchis că, deși reprezentantul lui Ghenadie Peciul apreciază răspunsul Primăriei municipiului Chișinău ca fiind unul declarativ, nu a prezentat nicio probă în combaterea acestui argument.

Astfel, instanțele de judecată ierarhic inferioare au ajuns la concluzia de a respinge acțiunea de contencios administrativ inițiată de Ghenadie Peciul împotriva Primăriei municipiului Chișinău, Consiliului municipal Chișinău, Direcția generală locativ-comunală și amenajare privind obligarea asigurării cu spațiu locativ în mod prioritar.

La 29 noiembrie 2021, prin intermediul oficiului poștal, Ghenadie Peciul, reprezentat de avocatul Daniela Moraru a depus recurs împotriva deciziei din 21 septembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, constatarea răspunsului Primăriei municipiului Chișinău nr. P-5774/3/29 din 15 august 2019 ca fiind neîntemeiat și obligarea Consiliului municipal Chișinău să îl asigure în mod prioritar cu spațiu locativ conform normelor stabilite.

În susținerea recursului a invocat dezacordul cu actele judecătorești recurate, deoarece normele de drept material au fost aplicate eronat.

A evidențiat că răspunsul autorității publice locale Chișinău, prin care se menționează că nu deține spațiu locativ este echivalent cu refuzul autorității de a-l asigura cu spațiu locativ.

Având în vedere prevederile art. 16 alin. (1) CPC, a afirmat că hotărârea judecătorească cu privire la asigurarea prioritară cu spațiu locativ conform rândului aprobat va fi obligatorie de executat de către Consiliul municipal Chișinău la momentul acordării spațiului locativ reieșind din existența spațiilor locative pentru repartizare.

În conformitate cu art. 244 alin. (1) Cod administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

Conform art. 245 alin. (1) și (2) Cod administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la

notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 21 septembrie 2021, în ședință publică.

Actele cauzei nu atestă faptul când dispozitivul deciziei instanței de apel a fost notificat participanților al proces.

Totodată, din materialele dosarului rezultă că decizia motivată din 21 septembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău a fost notificată reprezentantului recurentului Ghenadie Peciul, avocatului Daniela Moraru, prin intermediul oficiului poștal, la 20 decembrie 2021, fapt ce se confirmă prin avizul de recepție anexat la materialele dosarului (f. d. 171).

Astfel, recurentul s-a conformat prevederilor legale și a depus recursul la 29 noiembrie 2021, în termenul legal.

La 25 ianuarie 2022, în adresa Primăriei municipiului Chișinău, Consiliului municipal Chișinău, Direcției generale locativ-comunală și amenajare a fost expediată copia recursului depus de Ghenadie Peciul, avocatului Daniela Moraru, cu înștiințarea despre necesitatea prezentării referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului (f. d. 174), fiind recepționată la 31 ianuarie 2022, ceea ce se atestă prin avizele de recepție anexate la actele cauzei (f. d. 175-176).

La 7 martie 2022, prin intermediul poștei electronice, Direcția generală locativ-comunală și amenajare a depus referință, solicitând respingerea recursului depus de Ghenadie Peciul ca neîntemeiat.

Până la data stabilită pentru examinarea admisibilității recursului, Primăria municipiului Chișinău și Consiliul municipal Chișinău nu și-au valorificat acest drept procedural și nu au depus referințe.

Examinând temeiurile invocate în recursul depus de Ghenadie Peciul, reprezentat de avocatul Daniela Moraru, în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră inadmisibil, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 246 alin. (1) Cod administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, iar în acord cu alin. (2) art. 246 Cod administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f). Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține cu valoare de principiu jurisprudențial, că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același

timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reține că, Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevelopativ al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de Apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare ex officio a erorilor de drept.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245 alin. (2) Cod administrativ. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În circumstanțele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios

administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de Ghenadie Peciul, reprezentat de avocatul Daniela Moraru.

În conformitate cu art. 230 și art. 246 Cod administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul depus de Ghenadie Peciul, reprezentat de avocatul Daniela Moraru se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Nina Vascan

Nicolae Craiu